Oriveden kaupungin talouspalveluiden uudelleenjärjestely/Pirkkalan kunnan ja Oriveden kaupungin välisen talouden tukipalveluita koskevan yhteistyösopimuksen hyväksyminen

Kaupunginhallitus 09.11.2026
467/00.04.01/2026

Valmistelija talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Taustaa

Oriveden kaupungin kirjanpitopäällikön virassa 7 kuukautta työskennellyt työntekijä irtisanoutui kesällä 2026. Tämän jälkeen virka on ollut julkisesti haettavana 22.7.-19.8.2026. Hakuaikana virkaan saatiin seitsemän hakemusta, joista kelpoisia oli 5 henkilöä. Näiden henkilöiden koulutus ja osaaminen ei kuitenkaan kohdannut kyseisen viran vaatimuksia, joten virka jätettiin täyttämättä. Kirjanpitopäällikön tehtävät hoidetaan osa-aikaisin väliaikaisjärjestelyin kevääseen 2027 asti. Koska taloushallinnon riittävän osaamisen omaavan henkilöstön saatavuudessa, varsinkin kirjanpitopäälliköksi, on jo pidemmän aikaa ollut ongelmia, on talouspalvelujen henkilöstötilanteen ratkaisemiseksi jouduttu miettimään muita ratkaisuja kaupungin lakisääteisten taloushallinnon palvelujen tuottamisen turvaamiseksi ja riskien hallitsemiseksi.

Talouspalvelut tuottaa Oriveden kaupungin koko organisaatiolle kaikki keskitetyt taloushallinnon palvelut (mm. kirjanpito, osto- ja myyntilaskutus, talousarvion ja tilinpäätöksen laadinta, lakisääteiset raportoinnit). Talouspalveluissa toimii henkilöstöä 5,6 htv, joista kahden tehtäviin sisältyy yhteensä noin 1,0 htv. muita kuin taloushallinnon tehtäviä (mm. henkilöstöhallinnon ja vesihuoltolaitoksen toimistotehtäviä). Kirjanpitopäällikön virka on tällä hetkellä täytetty osa-aikaisena (0,6 htv.). Koska talouspalvelujen henkilöstö on vähäinen, siihen sisältyvät henkilöstöriskit (mm. poissaolojen vuoksi) ovat merkittävät. Talouspalveluissa hoidettavat tehtävät ovat monelta osin lainsäädännössä tarkasti määriteltyjä ja määräaikojen noudattaminen on ehdotonta, joten töitä ei pystytä jättämään odottamaan, vaikka henkilöstöä ei olisi käytettävissä.

Talouspalvelujen toimivuuden turvaamiseksi myös jatkossa on tunnistettu kaksi erillistä ratkaisuvaihtoehtoa, jotka on kuvattu alla. Vaihtoehdoista on laadittu lisäksi päätösten ennakkovaikutusten arviointi, joka on liitteenä. Arviointi on käyty läpi henkilöstön kanssa.

Vaihtoehto 1: Sopimusperusteinen yhteistyö Pirkkalan kunnan kanssa

Pirkkalan kunta ja Oriveden kaupunki ovat vuoden 2024 lopulla yhdessä kilpailuttaneet taloushallinnon tietojärjestelmät ja tässä yhteydessä on myös yhtenäistetty ja sähköistetty toimintaprosesseja varsinkin Oriveden talouspalveluissa. Uudet tietojärjestelmät otettiin käyttöön vuoden 2025 alusta ja niiden käyttöönotto oli erittäin iso ponnistus kummassakin kunnassa ja vaati työntekijöiltä merkittävää venymistä ja uusien toimintatapojen omaksumista. Myös taloudellisesti uusien tietojärjestelmien käyttöönotto oli merkittävän suuri kustannus.

Yhteisten taloushallinnon tietojärjestelmien vuoksi onkin selvitetty talouspalveluiden yhteistyön järjestämistä sopimuspohjalla Pirkkalan kunnan kanssa siten, että Pirkkalan kunta vastaisi taloushallinnon

palveluiden hoitamisesta myös Orivedelle. Tällöin talouspalvelujen henkilöstöstä 4,0 htv. (5,0 htv:n kulut) siirtyisi Pirkkalan kunnan palvelukseen vanhoina työntekijöinä 1.1.2027 lukien. Siirtyvien henkilöiden työtehtävät säilyisivät siirtohetkellä pääosin entisinä, paitsi kahden toimistosihteerin tehtävistä yhteensä muodostuvan 1,0 htv:n muut kuin taloushallinnon toimistotehtävät eivät siirry Pirkkalan kunnan hoidettaviksi, vaan jäävät edelleen Orivedelle. Kuntien välisen valmistelun perusteella Oriveden talouspalvelujen työntekijöiden työskentelypiste voisi olla yhteistyösopimuksen mukaisesti joko Orivedellä tai Pirkkalassa. Yhteistyösopimuksessa turvataan työpisteiden säilyminen Orivedellä vähintään 2 vuotta.

Tavoitteena on, että Oriveden taloushallinnon palvelut siirrettäisiin Pirkkalan hoidettavaksi suhteellisen lähellä nykyistä muotoa ja toimintatapoja. Palvelujen kehittämisestä tulevina vuosina tehtäisiin suunnitelma ja kehittämistoimenpiteistä neuvoteltaisiin perustettavassa yhteistyöryhmässä vuosittain käytävissä sopimusneuvotteluissa.

Yhteistyösopimuksen perusteella Oriveden kustannukset määräytyvät Orivedelle tuotettavan palvelun mukaan siten, että puolet kuluista määräytyy kunnan koosta riippumatta ja puolet kuluista perustuu kullekin kunnalle tuotettaviin suoritemääriin. Yhteisiä kustannuksia (Oriveden osuus 50 %) olisivat mm. talouspalveluyksikön toiminnasta aiheutuvat välittömät ja välilliset kustannukset. Tietojärjestelmä, ohjelmisto, maksuliikenne- ja pankkipalvelujen kulut jäisivät Orivedelle voimassa olevien sopimusten mukaisesti. Suoriteperusteinen osuus (50 %) määräytyy ostolaskujen määrän mukaan 20 %, myyntilaskujen määrän mukaan 15 % ja kirjanpidon muistiotositteiden määrän mukaan 15 %. Pirkkalan kunta laskuttaa Oriveden kaupunkia tuottamistaan palveluista kuukausittain ja kustannukset tasataan vuosittain toteutuneiden kustannusten perusteella seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

Kyseisen yhteistyösopimusvaihtoehdon nähdään helpottavan sekä Pirkkalan että Oriveden henkilöstöriskejä. Isompi palvelujen tuottamisesta vastaava yksikkö yleensä nähdään pientä houkuttelevampana, jolloin henkilöstön saatavuus ja pysyvyys saattaa parantua. Isommassa yksikössä on myös työntekijöillä paremmat mahdollisuudet erikoistua nykyisiä tehtäviä enemmän. Erikoistumisen ja prosessien kehittämisen kautta saadaan myös volyymihyötyjä ja ehkä myös kustannussäästöjä.

Talouspalvelujen toimintojen järjestäminen yhteistyössä Pirkkalalle ja Orivedelle edellyttää kummankin kunnan henkilöstöltä sopeutumista muuttuviin ja yhtenäistettäviin toimintatapoihin.

Vaihtoehto 2: Kehyskuntien yhteinen kilpailutus palveluntuottajasta ja tietojärjestelmistä

Tampereen kehyskunnista Kangasala, Lempäälä, Vesilahti sekä Orivesi ovat mukana yhteisessä talous- ja henkilöstöhallinnon palvelutuottaja- ja tietojärjestelmäkilpailutuksessa. Mukana on lisäksi Pirkkala ja Hämeenkyrö henkilöstöhallinnon palvelutuottajaa ja tietojärjestelmää koskevassa osassa. Orivesi oli kilpailutusaineiston laatimisen alkuvaiheessa mukana ainoastaan henkilöstöhallinnon palvelutuottajan ja tietojärjestelmän kilpailutusta koskevassa osiossa, mutta ilmoitti kirjanpitopäällikön rekrytoinnin epäonnistumisen myötä osallistuvansa kilpailutukseen myös taloushallinnon osaan.

Kyseinen kilpailutus on käynnissä loka-marraskuussa 2026 ja hankintakauden on tarkoitus käynnistyä 1.1.2028. Oriveden henkilöstöpalvelut hoitaa tällä hetkellä Sarastia Oy.

Kyseinen kehyskuntien yhteinen kilpailutus tarkoittaa käytännössä sitä, että Oriveden talouspalvelut ulkoistettaisiin kilpailutuksen voittavalle ulkoiselle yksityiselle toimijalle vuoden 2028 alusta ja jo nyt ulkoistetut henkilöstöpalvelut tullaan hankkimaan kilpailutuksen perusteella valittavalta toimijalta.

Talouspalvelujen osalta henkilöstön siirtymisen ehtoja ei kilpailutuksen ollessa kesken voida vielä yksilöidä. Ulkoisen palveluntuottajan myötä talouspalvelujen tuottaminen siirtynee pois Orivedeltä ja paikallinen tuntemus asioihin poistuu. Muutoksella on vaikutusta koko kaupungin muuhunkin organisaatioon prosessien muuttumisen vuoksi. Tässä vaihtoehdossa talouspalvelujen henkilöstöriski pystytään paremmin hallitsemaan ison toimijan myötä. Isommalla toimijalla on paremmat mahdollisuudet ja kyky kehittää talouspalveluja ja niiden prosesseja.

Tässä vaihtoehdossa on todennäköistä, että taloushallinnon tietojärjestelmät tulevat muuttumaan. Muutoksesta saattaa aiheutua merkittäviäkin uusien järjestelmien käyttöönottokustannuksia ja lisäksi henkilöstölle paljon lisätyötä.

Kehyskuntien yhteinen kilpailutus etenee siten, että tarjoukset saadaan marraskuun 2026 loppuun mennessä, joten tällä vaihtoehdolla ei pystytä varmistamaan Oriveden kaupungin vuoden 2027 kirjanpidon hoitamista, joten olemassa olevat henkilöstö- ja osaamisriskit eivät poistu.

Yhteistoimintaneuvottelut

Talouspalvelujen suunnitelluista uudelleenjärjestelyistä on käyty henkilöstön edustajan kanssa yhteistoimintaneuvottelut työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta annetun lain (2021/631) mukaisesti 12.-21.10.2026 välisenä aikana. Neuvotteluista on laadittu erilliset pöytäkirjat, jotka ovat liitteinä.

Kaupungin talouspalvelujen henkilöstötilannetta ja palvelujen uudelleenjärjestämistarvetta ja molempien vaihtoehtojen valmistelutilannetta on käyty läpi ao. henkilöstön kanssa koko valmistelun ajan useissa työpaikkakokouksissa 19.8.2026 alkaen. Palavereissa on käyty läpi uudelleenjärjestelyn perusteet, edellä mainitut vaihtoehdot järjestää palvelut sekä näiden vaihtoehtojen vaikutuksia. Henkilöstölle on koko valmistelun ajan annettu kaikki se tieto, mikä on ollut saatavissa ja vastattu heidän kysymyksiinsä. Pirkkalan kunnan talousjohtaja ja taloussuunnittelija ovat 7.10.2026 käyneet Orivedellä tutustumassa talouspalvelujen henkilöstöön ja kertoneet mm. Pirkkalan näkemyksestä yhteistyöhön sekä heidän työsuhde-eduistaan.

Kehyskuntien yhteisen kilpailutuksen palveluntuottajasta ei ole vielä tietoa, joten vastaavia vaikutuksia henkilöstöön ei ole pystytty vielä kertomaan.

Käytyjen yhteistoimintaneuvottelujen tuloksena voidaan todeta, että henkilöstön näkemyksen mukaan kirjanpitopäällikön viran täyttämistä olisi pitänyt jatkaa, jotta talouspalvelujen tuottaminen olisi voinut säilyä Oriveden kaupungilla. Työnantajan näkemyksen mukaan virka on viimeisen vuoden aikana ollut haettavana kaksi kertaa ja hakijoiden määrä

on ollut vähäinen ja kaupungin tilinpäätöskokonaisuuden hallitsevia hakijoita ei ole löytynyt käytetystä suorahausta huolimatta.

Yhteistoimintaneuvotteluissa on osapuolten kesken yksimielisesti todettu, että mikäli talouspalvelujen tuottaminen ulkoistetaan, kummankin osapuolten näkemyksen mukaan palvelut tulisi hankkia Pirkkalan kunnalta sopimusperusteisesti. Tällöin henkilöstöstä 4,0 htv. siirtyy Pirkkalan kunnan palvelukseen vanhoina työntekijöinä, mutta työpisteet voivat säilyä edelleen Orivedellä yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Yhteenveto

Edellä mainituilla perusteilla työnantajan edustajat esittävät talouspalvelujen järjestämisen ensisijaisena vaihtoehtona, että taloushallinnon tukipalvelut hankitaan Pirkkalan kunnalta talouden tukipalveluista tehtävän yhteistyösopimuksen perusteella 1.1.2027 alkaen.

Taloushallinnon tukipalvelujen hankkimisesta Pirkkalan kunnalta on käyty neuvotteluja, joiden perusteella on laadittu liitteenä oleva Pirkkalan kunnan ja Oriveden kaupungin välinen yhteistyösopimus talouden tukipalveluiden tuottamisesta. Sopimukseen liittyvät yksityiskohtaiset liitteet (mm. vastuunrajataulukko, tiedonhallintaliite, kustannustenjakomalli) täydennetään kuntien välillä tehtävän valmistelun jälkeen.

Palvelujen ulkoistusvaihtoehdossa tulee Oriveden kaupungilla olla erillinen taloushallinnon yhteyshenkilö (esim. talousasiantuntija), jonka tehtäviin kuuluisivat mm. yhteistyön koordinointi ulkoisen toimijan kanssa, yhteistyö ja aineistojen toimitus tilintarkastukselle, sisäisen valvonnan tehtävät, valmistelutehtävät kaupungin talousarvioon ja tilinpäätökseen (esim. talousarvion ja tilinpäätöksen laadintaohjeistus, konserniohjeistus jne.), kaupungin organisaation talousasioiden ohjaus ja kouluttaminen sekä erilaiset muut käytännön taloushallinnon tehtävät, jotka eivät siirry ulkoiselle toimijalle. Työsuhteen täyttämistä varten on määrärahavaraus vuoden 2027 talousarviossa.

Toimivalta

kuntalaki 49 §

Esittelijä

kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se

1. hyväksyy Pirkkalan kunnan ja Oriveden kaupungin välisen yhteistyösopimuksen talouden tukipalvelujen tuottamisesta 1.1.2027 alkaen.
2. valtuuttaa talous- ja hallintojohtajan täydentämään ja hyväksymään sopimuksen liitteet.
3. valtuuttaa talous- ja hallintojohtajan tekemään sopimukseen teknisluonteisia muutoksia.

Lisäksi kaupunginhallitus myöntää talousasiantuntijan työsuhteeseen täyttöluvan, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy yhteistyösopimuksen.

Päätös